

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

студентської наукової конференції
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича

**ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ, ПСИХОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ**

25–27 квітня 2023 року

Чернівці
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2023

*Друкується за ухвалою Вченої ради
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича*

Тези доповідей студентської наукової конференції Чернівецького національного університету (25–27 квітня 2023 року). Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи. – Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. – 286 с.

До збірника увійшли тези доповідей студентів факультету педагогіки, психології та соціальної роботи, підготовлені до щорічної студентської наукової конференції університету.

Молоді автори роблять спробу знайти підхід до висвітлення й обґрунтування певних наукових питань, подати своє бачення проблем.

Юлія Ткачук

Співпраця з батьками в умовах закладу дошкільної освіти 241

Богдана Токар

Проблема Інтернет-залежності в психології 243

Наталія Токарь

Організація дослідницької діяльності молодших школярів у процесі розв'язування задач на уроках математики 245

Іван Тома

Постановка виконавського апарату музиканта-духовика як основа розвитку учня-початківця 247

Анастасія Томко

Особистісні якості у сфері професійної комунікації 249

Валентина Тудосе

Виховання почуття справедливості та моральний розвиток особистості молодшого школяра 251

Ангеліна Турко

Профілактика девіантної поведінки підлітків 253

Марія-Віоріка Федорян

Соціально-правовий захист дітей у ситуації домашнього насильства 255

Марія-Карина Фрунзе

Виховання культури поведінки дітей молодшого шкільного віку в позаурочній діяльності 257

Олександра Хауляк

Бездоглядність і безпритульність дітей як соціально-педагогічна проблема 259

Любов Ходан

Важливість організації проєктної діяльності молодших

Валентина Тудосе
Науковий керівник – проф. Іванчук М. Г.

Виховання почуття справедливості та моральний розвиток особистості молодшого школяра

На сучасному етапі розвитку суспільства актуальна і важлива проблема виховання морально свідомої особистості як активного суб'єкта, спроможного реалізувати свої права і свободи та поліпшити життя українського суспільства. Від сформованості таких універсальних моральних цінностей, як людська гідність, совість, чесність, відповідальність, *справедливість* залежить моральне здоров'я зростаючої особистості, її впевненість у собі, власних силах, здатність розбудовувати українську державу, відстоювати власну гідність і національні інтереси. Ці моральні феномени виконують функцію гармонізації особистих і суспільних інтересів.

Феномен справедливості вирізняється різноманітністю наукових підходів і тлумачень. Поняття справедливості за Ж.Ж. Руссо виникло на зорі людства й означало соціалізацію людини, коли інстинкт, який до того визначав її поведінку, був замінений справедливістю, надавши діям і вчинкам людини той моральний характер, якого в неї раніше не було [3].

Справедливість, за В.О. Сухомлинським, ушляхетнює серце дитини, а несправедливість робить його грубим, породжує жорстокість. З переживанням радості справедливості починається гармонія між внутрішнім світом людини та тим світом, який її оточує [4].

Наукову цінність для нашого дослідження становлять психолого-педагогічні праці таких сучасних вчених, як І.Д. Бех, К.О. Журба, О.Л. Кононко та інших.

Поняття справедливості – одне з центральних у етиці, його зміст трактується визнанням іншої людини як рівної, вимогою діяти у ставленні до неї, її прав та інтересів справедливо, поважаючи людську гідність. Це означає, що справедливість завжди ґрунтується на взаємності і в цьому значенні сприяє розвитку комунікації в людському суспільстві, налагодженню

добрих взаємин.

Сенситивним для виховання почуття справедливості є молодший шкільний вік. Саме в цей період відбуваються зміни в житті дитини, які впливають на її моральний розвиток, становлення як особистості: дитина стає школярем, зустрічається з новими людьми і вимогами, з якими не завжди може впоратися саме через прояви несправедливості у ставленні до неї чи до інших однокласників. З'являється тривожність, нерішучість, чи, навпаки, агресивність, і найголовніше – невпевненість у своїх силах, що не дозволяє повноцінно розкритися у початковій діяльності; до того ж формується недовіра до тих, хто поруч, а це негативно впливає на психо-емоційне здоров'я дитини, перешкоджає розкриттю її особистого потенціалу.

Ніщо так не гальмує моральний розвиток дитини, як несправедливість дорослих, що викликає у неї не тільки образ, а й пригнічує її спробу та бажання виправитися у ліпший бік, наголошує відомий вчений І.Д. Бех [1].

Виховання справедливості у дитини спрямовує її на підтримку цього почуття впродовж усього життя, прагнення бути самій справедливою і домагатися справедливості від інших, вносити СПРАВЕДЛИВІСТЬ у своє оточення. Саме вчителю і належить здійснювати пошук ефективних методів роботи, навчати своїх вихованців справедливості й чесності, що й виступило предметом дослідження нашої розвідки.

Список літератури

1. Бех І. Д. Виховання особистості: Кн.1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади: наук. видання. Київ: Либідь, 2003. 280 с.
2. Киричок В. А. Використання інноваційних форм і методів у вихованні культури гідності молодших школярів. *Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді* : зб. наук. праць Ін-ту проблем виховання НАПН України / ред. колег. О.В. Сухомлинська, І.Д. Бех і ін. Кіровоград: Імекс-ЛТД, 2013. Вип.17, кн.1. С. 327–335.
3. Ролз Дж. Теорія справедливості / Дж. Ролз; пер. з англ. О. Мокровольський. Київ : Вид-во Соломії Павличко «ОСНОВИ», 2001. 822 с.
4. Сухомлинський В. О. Серце віддаю дітям: Вибр. тв.: в 5-ти т. Київ: Рад. шк., 1977. Т.3. С. 3–283.